Выходить у Львовѣ що дня (крôмѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улица Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ: въ Адміністрациі „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 105. Субота 11 (23) Мая 1891. Рôкъ I.

Ще о выгнаню королевои Наталіи.

Такѣ факты и сцены якъ выгнане королевои Наталіи зъ Сербіи, майже формальна революція въ Бѣлградѣ и повне плачѣвъ прощане сь королевои зъ своими прихильниками въ Земуни, суть вправдѣ одинокѣ въ своѣмъ родѣ и на картахъ исторіи, а мимо того стають ся они для спокôйного зрѣтеля зъ далека, досыть звычайнѣ и не конче займаючѣ, ба навѣть и нудни, коли о нихъ богато говорити. А всежь таки треба всякѣ подробицѣ зъ нихъ записувати, бо все таки суть они куснемъ исторіи, котра розгравае ся въ нашихъ очахъ и нинѣ годѣ знати, чи они завтра не вплынуть на судьбу цѣлого народу, цѣлои державы, ба чи не станутъ важными ще и для ширшого круга народôвъ европейскихъ. Жѣнка въ любови есть героинею готовою до найвысшого посвященя, въ мести фурією не перебираючою въ средствахъ и не щадячою нѣкого. Годѣ отже знати, якій ще плянъ выродить ся въ головѣ кор. Наталіи и тому треба о скôлько можна докладно збирати всѣ факты, якѣ стоять въ звязи зъ еи прогнанемъ.

Очевидно найцѣкавѣйшою рѣчею есть, що на то все каже Миланъ, котрого вина въ симъ заколотѣ такожь немала. Вôнъ очевидно въ души радуе ся, що допѣкъ тôй до живого, котру вже вôдъ давна зненавидѣвъ, але певно не може самъ передъ собою заперечити, що симпатія, яку проявивъ Бѣлградъ для Наталіи, есть объявомъ ненависти столицѣ для него. Вôнъ отже потѣшае ся становищемъ провінціи и такъ сказавъ редакторови парискою Soleil: „Способы, якими переведено выгнане королевои Наталіи, були зле переведенѣ, але всежь таки не треба перецѣняти ваги манiфестацiй бѣлградскихъ. Значна бôльшôсть бѣлградского населеня стоить певно по сторонѣ правительства, и жителѣ провінціи похваляють выгнане, бо ажь теперь настане въ Сербіи спокôй."

Не мало цѣкава такожь рѣчь, якъ дивить ся на то все, що стало ся въ Бѣлградѣ, и офіціяльна Россія. Мы вже давнѣйше згадували про то, що нѣмецка праса не приписуе подѣямъ въ Бѣлградѣ великои ваги а то головно для того, що офіціяльна Россія стоить по сторонѣ реґентôвъ и правительства сербского. Теперь же пôвофіціяльный орґанъ россійского міністерства дѣлъ заграничныхъ обговорюючи подѣѣ въ Бѣлградѣ такъ вôдзывае ся: „Треба сумнѣвати ся, чи при выдаленю кор. Наталіи поступовано зъ потрѣбною оглядностію. Россія высказуе Наталіи щиру симпатію, а заразомъ желае ѣй, щобы послѣднѣ подѣѣ зробили конець довголѣтнôй неспокôйнôй ситуаціи. Россія бажае заразомъ якъ найсердечнѣйше, щобы престолъ короля Александра скрѣпивъ ся и щобы для Сербіи настала пора спокою и щасливого розвою."

Цѣкавый есть документъ, розпорядженя міністра дѣлъ внутрѣшныхъ, на пôдставѣ котрого королеву выдалено зъ Сербіи. Документъ сей звучить такъ: „Бѣлградъ 6 (18) мая 1891. До Префекта паліціи въ Бѣлградѣ, В. М. Тодоровича. — На пôдставѣ ухвалы скупштины зъ 29 марта и розпорядженя реґентіи зъ 30 того самого мѣсяця, котрымъ затверджено ухвалу скупштины, мае Еи Вел. королева Наталія покинути край. Зъ того законного розпорядженя посылаю Вамъ вôдпись зъ приказомъ пôйти ще нинѣ разомъ зъ командантомъ жандармеріи З. Марковичемъ и зъ инспекторомъ секціи поліціи въ міністерствѣ дѣлъ внутрѣшныхъ С. Павловичемъ, до помешканя Еи Вел., повѣдомити еи о приложенôмъ тутъ законѣ и просити еи, щобы она заразъ нашому завôванію пôддала ся и выѣхала зъ краю, а въ тôй цѣли стоить вже готовый пароходъ „Делиградъ", котрый Достойну подорожну повезе туды, куды она схоче. Колижь бы еи Вел. хотѣла обставати при своѣмъ рѣшеню, заявленôмъ президентови міністрôвъ, то переведѣть заразъ еи выдалене при помочи стоячихъ Вамъ до розпорядимости орґанôвъ вôдповѣдно до могого устного приказу, а при тôмъ не залишѣть пѣякого приналежного обовязку почести для Достойнои Дамы, але рôвночасно не смѣете допустити перешкоды або проволоки въ переведеню сего приказу. О переведеню сего приказу маете мене въ сейчасъ повѣдомити. — Міністеръ справъ внутрѣшныхъ: Джая."

Зборы австрійскихъ учителѣвъ семінарій учительскихъ.

Пôдчасъ лат. Зеленыхъ святъ вôдбули ся у Вѣдни зборы австрійскихъ учителѣвъ семінарій учительскихъ, въ котрыхъ взяло участь около 200 особъ. Мѣжь зôбраными були такожь вôдпоручники міністерства просвѣты, заступникъ долѣшно-австрійскои Рады шкôльнои, краєвыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ зъ Вѣдня, и зъ Галичины посолъ Бѣлиньскій. Предметомъ нарадъ бувъ плянъ науки въ семінаріяхъ учительскихъ и на курсахъ учителѣвъ шкôлъ выдѣловыхъ.

Зборамъ проводивъ директоръ Ганнакъ и перший реферувавъ справу про обтяжене въ семінаріяхъ учительскихъ. Вôнъ предложивъ зборамъ до ухвалы слѣдуючѣ засады: 1) Ученики въ семінаріяхъ мають дôставати по при фахове образоване такожь загальне, а наслѣдкомъ того выходить перетяжене, и то причины занадто сильного натиску, якій кладе ся на знане, потрѣбне для практики. 2) Задля того перетяженя терпить духовый розвôй и образоване характеру учениковъ и

ЗАКЛАДЪ.

Несамовита історія.

(Конецъ).

— Ще сорокъ лѣтъ тому назадъ — почавъ майоръ розповѣдати — бувъ сей замокъ власностію родины, котра виводила свôй рôдъ вôдъ Фридриха зъ Гонцаґи, того, котрого пышний будôвлѣ украсила була колись рука артиста Джулія Романа. Старый каштелянъ замку, що обводивъ мене по всѣхъ комнатахъ, розповѣвъ менѣ дивну якусь и страшну пригоду, через котру послѣдный потомокъ сеи родины постановивъ, не женити ся, щобы богатый и знатный рôдъ Консальвôвъ, зъ котрого вôнъ походивъ, вымеръ до одного.

— Просимо, пане майоръ — вôдозвалось кôлька голосôвъ наразъ — розказуйте дальше.

— Тожь слухайтя панове: Пôдъ конець минувшого столѣтя заручивъ ся бувъ Франческо Консальві одинокій сынъ и наслѣдникъ богатого батька, котрый єму разомъ зъ симъ замкомъ лишивъ бувъ дуже значный маетокъ, зъ богатою сиротою, що була родомъ десь зъ провінціи Емілія. Позаякъ та его суджена, котрой було на имя Юлія Перотті стратила ще дитиною своихъ родичѣвъ, то весѣлє мало вôдбути ся въ домѣ жениха. Молодѝ повѣнчали ся въ церквѣ въ мѣсточку, а вôдтакъ приѣхали всѣ сюды на замокъ, де въ головнôй сали мавъ ся вôдбути весѣльный пиръ.

Зôбралось свѣтле товариство, шляхта зъ околицѣ, Патриціѣ зъ Мантуы и свояки молодои, що приѣхали були зъ нею зъ Емілін до еи новои домôвки. Нѣхто не засѣдавъ за стôлъ и всѣ чекали доки ажь не прийдуть молодѝ. Наконецъ войшовъ до салѣ молодый, але по его лици видко було, що вôнъ бувъ чогось дуже змѣшаный и зъ цѣлого его руху пробивалось якесь страшне роздразнене; ажь вôдъ него всѣ довѣдались, що молода пропала десь безъ слѣду, бо вôнъ хотѣвъ привести до столу та що не нашукавъ ся за нею а все таки не могъ еи нѣгдѣ знайти. Служниця лишь розповѣла єму, що еи панѣ хотѣла на хвильку остати ся сама въ комнатѣ и она може лише що передъ пôвъ годиною вышла зъ комнаты лишивши еи саму. Одна зъ дѣвокъ розповѣла знову, що видѣла молоду, якъ она сама одна ишла через замкове подвôре; она — каже — думала, що панѣ хотѣла выйти на терасу, щобы зъ вôдтамъ прибивитись краснôй околици.

Всѣ повыбѣгали на то мѣсце; молодый ажь задрожавъ на саму згадку, чи може его люба молоденька жѣночка, котру вôнъ дуже любивъ не упала зъ терасы, та чи може собѣ чого не зробила, або й чи не забилась. Але й тутъ не було анѣ слѣду за пропавшою. Ще разъ перешукано цѣлый замокъ, але всяке шукане не помагало нѣчого. Пôдчасъ того и стало ся, що самъ молодый взявъ бувъ за клямку вôдъ дверей до старои опущенои каплицѣ, але побачивши що дверѣ замкненѣ не прийшло єму и на гадку и тамъ пошукати, лишь побѣгъ зъ нетерпячки дальше.

Бесѣда зôйшла вôдтакъ на розстрѣленого дезертира а кôлька голосôвъ далось почути о вôдвазѣ молодого чоловѣка, зъ якою дививъ ся вôнъ смерти въ очи, и они высказувались зъ признанемъ о погибшôмъ.

— Отъ, комедія! сказавъ на то поручникъ ґрафъ С. Нѣхто не скаче до гробу зъ папѣросомъ въ зубахъ. Або що, не правда, товаришу Андрею, вы всѣ, Италіянцѣ маете трохи здôбности грати комедію?

— Може бути, — вôдозвавъ ся смѣючись такъ запытаный.

— Менѣ видить ся, що и до того треба трохи вôдваги, щобы надъ самою могилою грати таку комедію! — сказавъ на то одинъ молодый офіциръ.

— Суть всѣлякѣ роды вôдваги — вôдозвавъ ся поручникъ Р., — котрый доси лишь мало мѣшавъ ся до розмовы. — Нѣхто зъ насъ, думаю, не задрожить въ хвили небезпечности передъ смертію, коли треба сповнити обовязокъ честного вояка. Есть то вже въ традиціи нашихъ родинъ, котрыхъ батьки проливали свою кровь за цѣсаря и вôтчину и то

длятого єсть рѣчею доконечною — завести рôвновагу мѣжь обома напрямами образованя. 3) Се можна перевести по перше: коли обмежить ся чисто практичнӣ фахи образованя, котрӣ не суть потрѣбнӣ безпосередно для званя учительского, — такими суть: наука рольництва, гра на фортепянѣ и орґанахъ, наука зъ глухими и слѣпыми, — по друге: коли переведесь концентрацію въ однôй руцѣ предметôвъ однородныхъ и стоячихъ зъ собою въ полученю, — и по трете: коли матеріялъ науковый обмеживъ ся вô всѣхъ фахахъ на те, що загально образує и практично дасть ся примѣнити, а выкине ся весь матеріялъ обтяжаючій память.

При сихъ тезахъ директора Ганнака завелась широка дебата. Учитель взôрцевои школы, Адлеръ, бувъ тои гадки, що притяжене не лежить може въ нагромадженю матеріялу, а радше въ енциклопедизмѣ, котрый заведено вôдъ часôвъ педаґоґа Баседова. Иншӣ бесѣдники боронили поодинокихъ наукъ практичныхъ и уважали ихъ за потрѣбнӣ для учителѣвъ, однакъ директоръ Ганнакъ думавъ, що тӣ предметы (якъ наука слѣпыхъ и глухихъ) повинна удѣлюватись на окремыхъ курсахъ. На конець внесенӣ референтомъ засады що до матеріялу наукового въ семинаріяхъ учительскихъ принято.

Друге внесенє поставлено що до лѣтъ науки въ семинаріяхъ учительскихъ и въ тôмъ змыслѣ, щобы науку въ семинаріи розширити на пять лѣтъ, рôвномѣрно роздѣлити матеріялъ науковый на чотири низшӣ курсы, а остатный рôкъ увольнити вôдъ новыхъ наукъ, выхъ матерій. Интересъ образованя наукового и фахового учителѣвъ домагає ся розширеня семинаріи на пять лѣтъ и щобы на послѣдный рôкъ припала лише методична и практична вправа ученикôвъ. Тымъ способомъ, пôсля гадки референта, осягнено бы безпосереде полученє зъ школами выдѣловими. Испытъ вступный на першій рôкъ пятиклясовыхъ семинарій, при вѣцѣ нормальнôмъ скôнченого 14-го року, має обôймати матеріялъ оброблений въ школѣ выдѣловôй.

Коли тӣ засады зборы приняли, тогды референтъ тои справы, проф. Томберґеръ поставивъ резолюцію, щобы на тыхъ засадахъ товариство для образованя учителѣвъ у Вѣдни выготовило резолюцію и передало міністерству просвѣты, абы на случай апробаты активовано тӣ засады: проектомъ закона або въ адміністративнôй дорозѣ заведено всюды клясу приготовляючу и установлено плянъ наукъ для пяти-рôчныхъ семинарій пôсля ухвалъ вѣчевыхъ.

Третій рефератъ говоривъ про курсы учителѣвъ школъ выдѣловыхъ. Засады, якӣ принято пôсля реферату директора дра Тупеца, були, що плянъ науки має роздѣлитись на два роки, має принятись въ плянъ науку педаґоґіки и положити велику вагу на практичне образованє.

Дальшӣ нарады були о взôрцевôй наукѣ и о теперѣшнôмъ плянѣ для науки исторіи и ґеоґрафіи. Зъ загальнымъ признанємъ ухвалено потребу ширшои науки ґеоґрафіи и исторіи якъ краѣвъ поодинокихъ такъ и цѣлои монархіи.

Рада державна.

На вчерашнôмъ засѣданю комісіи буджетовои вôдповѣвъ мін. дръ Ґавчь на закиды Молодочехôвъ и сказавъ, що при обсадѣ посадъ мусить вôнъ оглядати ся на здôбностѣ учителѣвъ, а не на ихъ народнôсть. Референтъ пос. Пініньскій вôдповѣдавъ пос. Романчукови и сказавъ, що анѣ покликанымъ зъ Галичины урядникамъ міністеріяльнымъ, анѣ галицкôй краевôй Радѣ школьнôй не можна вôдмовити прихильности для Русинôвъ. Въ справѣ законодавства школьного єсть вôнъ за розширенємъ автономіи краѣвъ, однакожь теперь не пора до того. При титулѣ надзôръ школьный, домагавъ ся посолъ Пініньскій полѣпшеня долѣ инспекторôвъ окружныхъ.

Дальше залагоджено въ комісіи ще кôлька титулôвъ а мін. Ґавчь заявивъ, що правительство розвинуло ширшу акцію въ справѣ пôднесеня спѣву, особливо спѣву и музики церковнои въ школѣ и що до тои акціи приступили также и власти церковнӣ. Пос. Шуклє домагавъ ся катедры словеньского языка и літературы при градецкôмъ университетѣ. Мін. Ґавчь спротививъ ся заведеню паралельныхъ выкладôвъ въ словеньскôмъ языцѣ на правничôмъ факультетѣ въ Градци, бо то значило бы роздѣлъ университету. — При титулѣ „львôвскій университетъ“ вôдповѣвъ дръ Ґавчь на запытаня Пініньского и Бѣлиньского, що возьме пôдъ розвагу авансъ теперѣшного професора порôвнуючои фільольоґіи на професора звычайного. Внесеня на заведене катедры исторіи штуки нема, а колибъ було, то правительство по можности увзгляднило бы єго. Доповненє университету львôвского медичнымъ факультетомъ прискорено вызначенємъ дотаціи для бібліотеки. Справѣ образованя галицкихъ учителѣвъ школъ середныхъ присвятить правительство и краєва Рада школьна свою повну увагу. — По ухваленю додаткового кредиту въ сумѣ 20.000 зр. для р. кат. семинаріи духовнои у Львовѣ, закрыто засѣданє, а слѣдуюче назначено на нинѣ.

Въ колѣ польскôмъ передано петицію учителѣвъ школъ середныхъ, въ котрôй они домагають ся заведеня бодай двохъ ґимназій въ Галичинѣ, членамъ комісіи буджетовои зъ тымъ заявленємъ, щобы они въ тôй комісіи домагали ся того. Пос. Пініньскому поручено пôдперти петицію мѣста Львова о заложенє пятои ґимназіи у Львовѣ вже зъ початкомъ школьного року 1891/92. Опôсля повѣдомивъ предсѣдатель коло о бажаняхъ Русинôвъ въ справѣ школьнôй. Русины — пôсля телеґрафічного справозданя польскихъ ґазетъ — домагають ся перемѣны истнуючои теперь въ Перемышли при семинаріи 4-клясовои школы вправъ на школу зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ. Дальше заложеня семинаріи учительскои зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ въ Станиславовѣ або въ Тернополи, заведеня приготовляючои клясы при перемыскихъ рускихъ паралелькахъ и окремои ґимназіи въ Бучачи. Рускӣ послы Романчукъ и Барвѣньскій заявили, що поставлять въ сѣй справѣ окрему резолюцію. Надъ сею справою настала довша дебата, але остаточнои ухвалы польскӣ ґазеты не подають; доносять лишь, що коло постановило прихильно пôдперти въ комісіи бажаня Русинôвъ о скôлько они дотыкають збôльшеня числа заведень наукобыхъ, але що до трактованя справы языка выкладового въ парляментѣ, то коло польске єсть тому противне, бо то належить до компетенціи сойму.

Переглядъ політичный.

Пôсля *N. fr. Presse* вôдбула ся оногды нарада предсѣдателѣвъ клюбôвъ, котрӣ хотять прискорити хôдъ нарадъ буджетовыхъ. Они угодили ся вже на то, щобы було якъ наименше повныхъ засѣдань палаты, щобы тымъ способомъ дати комісіи буджетовôй часъ залагодити свою роботу. Мимо того сумнѣвають ся, чи правительство буде могло обôйти ся безъ продовженя провізоріи буджетовои. Порушено также гадку не брати при спеціяльнôй дебатѣ поодинокӣ титулы пôдъ дискусію, але цѣлӣ роздѣлы.

Также и поодинокӣ клюбы радили надъ справою дебаты буджетовои, але не порѣшили нѣчого. Въ клюбѣ полученои лѣвицѣ предложено также письмо пос. Любича въ справѣ заснованя окремого клюбу селяньского, але всѣ селяньскӣ послы въ сполученôй лѣвици спротивились тому.

Пôсля вѣсти, яку одержали берлиньскӣ ґазеты, мають вôдбути ся заручины россійского наслѣдника престола зъ княжною Оленою чорногôрскою, заразъ скоро вôнъ лишь верне зъ своеи подорожи. Межи царемъ а княземъ

приносить вже нашъ станъ зъ собою, котрый ставить намъ обовязкомъ заглядати смерти безъ страху въ очи. Але суть хвилѣ, въ котрыхъ и найвôдважнѣйшому нервы задрожать, и коли єго таки лякъ возьме, которого звычайно не зазнавалъ, и я бы — примѣромъ сказавши — заложивъ ся, що нѣхто зъ насъ, чувши оповѣданє майора, не приставъ бы на то, щобы пôйти до каплицѣ та вôдвѣдати тамъ погибшого.

— Чому нѣ? — вôдозвавъ ся на то пôдпоручникъ Ґрімальді, — особливо ще, коли н. пр. иде о закладъ?

— Отже добре, — говоривъ поручникъ дальше добувши зъ за пояса штилетъ. — Заложу ся, що нѣхто зъ насъ не вôдважить ся теперь о сѣй годинѣ — єсть якъ разъ пять мінутъ до пôвночи — пôйти безъ свѣтла до каплицѣ и отсей штилетъ застромити въ домовину розстрѣленого.

— О що закладъ? — спытавъ Ґрімальді.

— О десять фляшокъ шампана.

— Котрӣ выпємо, якъ прийдемо до Міляно. Добре приймаю закладъ.

— Якъ то, ты, Ґрімальді? И ты мавъ команду при єго розстрѣленю?

— Або що? Найпомстить ся коли годенъ. Давайтежь сюда штилетъ. Закладъ стоить.

— Згода, сказавъ поручникъ. Встанемо о 5 годинѣ, а коли тогды сей штилетъ знайдемо застромленый въ домовину погибшого, то ты выгравъ закладъ.

— Алежь то нерозумъ! — вôдозвавъ ся молодый кадетъ. Андрею, чи ты дѣйстно не боишь ся?

— Та чого, мôй любый? Що наберу ся катару? За десять фляшокъ шампана можна вже набрати ся. Або хиба думаєшь, що може зъявити ся передъ мною духъ божевôльнои Юліи, о котрôй намъ майоръ розказувавъ?

— То возьмижь хочь плащъ на себе. Тамъ въ каплици страшенный холодъ.

Ґрімальді послухавъ тои рады, закинувъ плащъ на себе, засадивъ шапку на голову, взявъ штилетъ въ руку и пôйшовъ за слугою, котрый посвѣтивъ єму ажь лишь до порога вôдъ надворку. Зъ вôдси ажь до каплици и до домовины, де лежавъ помершій, мавъ вôнъ вже самъ шукати собѣ дороги.

Минуло чверть годины а пôдпоручника Ґрімальдіого все ще не було. Товаришѣ єго стали вже неспокôйнӣ и почали вже журити ся, а коли ще десять мінутъ минуло а вôнъ все ще не вертавъ, постановили пôйти за нимъ шукати.

Три зъ офіцирôвъ, а мѣжь ними и поручникъ, що бувъ заложивъ ся, пôйшли зъ двома що ишли попередъ нихъ зъ лѣхтарнями, до каплици, и застали дверѣ вôдъ неи лишь трохи примкненӣ.

Свѣтло лѣхтарень освѣтило страшный видъ; молодый офіциръ лежавъ неживый на земли; на блѣдôмъ лици видко було слѣды страху и переляку, а на нѣмъ лежала до половины домовина, що скотила ся була изъ зломившого ся стола.

Коли они близше приглянулись, показались обставины, котрӣ близше розъяснили сю загадочну пригоду.

Молодый чоловѣкъ пôдôйшовъ бувъ на потемки до домовины мерця. Тутъ мабуть взявъ єго вже таки лякъ, бо здаєсь, вôнъ вже бувъ обернувъ ся, якъ колибъ хотѣвъ назадъ вертати и зъ цѣлои силы хотѣвъ позадъ себе застромити штилетъ въ домовину.

Вôнъ хотѣвъ чимъ скорше назадъ вертати, але нараз почувъ, що єго щось зъ заду за плащъ тягне

Вôнъ ледви вже чувъ лоскôтъ, зъ якимъ стôлъ заломивъ ся и домовина зъ него покотилась; ударъ серця забивъ єго и кинувъ нимъ на землю. Вôнъ въ тôй хвили, коли хотѣвъ застромити зъ цѣлои силы штилетъ въ домовину, прибивъ нимъ и свôй плащъ до неи, а коли теперь хотѣвъ чимъ скорше и въ смертельнôмъ страху утѣкати, заломивъ ся старый спорохнѣвѣлый стôлъ и зъ лоскотомъ скинувъ зъ себа домовину зъ мерцемъ, котра привалила утѣкаючого.

Чижь не выглядало то такъ, якъ колибъ застрѣленый дезертиръ помстивъ ся на тôмъ, хто при єго розстрѣленю дававъ командо?

В. Нульманъ (перекл. зъ Р. Ль.)

чорногорскимъ уложено вже все и сподѣваютъ ся теперь, що царевичь пôддасть ся воли батька. Зъ сеи послѣдной замѣтки выходило бы, що царевичь не радо пристає на то одруженє. Царевичь выѣхавъ дня 19 с. м. зъ Йокагами до Владивостока, мѣста зъ военнымъ портомъ, положеного на найдальшôмъ заходѣ Сибири.

Зъ причины, що правительство российске постановило прогнати зъ Москвы всѣхъ жидôвскихъ ремѣсникôвъ и тыхъ жидôвъ, якй тамъ нѣбы то яко ремѣсники осѣли, настала обава, що значна часть ихъ готова осѣсти въ Петербурзѣ и тому то петербургскій оберполіцмайстеръ выдавъ строгій наказъ до поліціи, щобы она пôдъ нѣякимъ условіемъ не приймала жидôвъ прибуваючихъ зъ Москвы а казала имъ выносити ся туды, де имъ дозволено проживати. Заходить отже знову друга обава, що всѣ тй жиды перенесуть ся теперь до Царства польского а спеціяльно до Варшавы.

Въ наслѣдокъ розпорядженя міністеріяльного мусѣли всѣ протестантскй пасторы вôдчитати въ своихъ церквахъ минувшои недѣлѣ маніфестъ царскій о переходѣ жены вел. кн. Сергія на православіе.

Криза кабінетова въ Портуґаліи трвае вже цѣлый тыждень и не може закôнчити ся. Санъ Януаріо не мôгъ нѣякъ утворити кабінету, а теперь позôстаютъ пôсля анґлійскихъ ґазетъ лишь двѣ дороги: або кабінетъ д'Абре'го позôстане и дальше (пôсля найновѣйшихъ вѣстей покликавъ король дѣйстно д'Абре'го знову), або буде покликаный Серпа Піментель, котрый минувшого року въ жовтню уступивъ д'Абре'ви. Наколибъ д'Абре-Барбоса удержавъ ся и дальше, то природнымъ ходомъ рѣчей треба бы конче парляментъ розвязати, а тому спротивились бы всѣ проводирѣ партій. Републиканьскй ґазеты суть того погляду, що вже недалекій часъ, коли въ Портуґаліи буде оголошена република; Зорілля заповѣдавъ то вже 15 лѣтъ тому назадъ. Велике враженє зробила вôдозва портуґальского републиканина Маґельгеса Лімы, котрый доказує, що теперѣшну дуже прикру ситуацію выкликавъ цѣлый рядъ похибокъ, якихъ допускали ся вôдъ 18 лѣтъ монархічнй кабінеты.

Въ тѣснôй звязи зъ понедѣлковыми розрухами въ Бѣлградѣ стоить димісссія сербского міністра Мілетича, котрый вже вôдъ давна живъ въ незгодѣ зъ реґентією и нехотѣвъ бути еи слѣпымъ орудіємъ. Єго наслѣдникъ Прапорцетовичь єсть чоловѣкомъ безъ особистыхъ амбіцій и жиє въ великôй дружбѣ зъ реґентами Рістичемъ и Бѣломарковичемъ. Вôнъ бувъ въ сѣмдесяти рокахъ капитаномъ и працювавъ въ вѣденьскôмъ институтѣ ґеоґрафічнôмъ, а вôдтакъ перенесено єго яко майора до ґен. штабу. Въ сербско-болгарскôй вôйнѣ бувъ вôнъ командантомъ одноѝ бриґады кавалеріи, але не бравъ участи въ битвѣ пôдъ Сливницею. Вôнъ єсть загально дуже люблѣный и въ Бѣлградѣ найпопулярнѣйша особа. Именованє Прапорцетовича, котрый зачисляєсь до ліберальнои партіи, міністромъ войны, єсть доказомъ, що кабінетъ Пашича тратить поволи свою давну барву и иде зовсѣмъ пôдъ впливъ реґентіи.

Въ Чорногорѣ займають ся теперь дуже пильно пляномъ будовы вузко-шляховои зелѣзницѣ, котра має пôйти зъ Плавницѣ надъ озеромъ Скодарскимъ до Пôдгорицѣ, а зъ вôдси однымъ бокомъ черезъ Даниловградъ-Орєшлюка до Никсича, другимъ бокомъ черезъ Андрієвицю до области Вашечвичѣ. Головнымъ призначенємъ сеи зелѣзницѣ, має бути експльоатація чорногорскихъ лѣсôвъ. Будова сеи зелѣзницѣ буде коштувати пôсля поверховного обчисленя 6 міл. франкôвъ. Правительство чорногорске розпочало вже переговоры зъ французскимъ товариствомъ Дековіль, а инжинѣръ того товариства перебуває теперь въ Чорногорѣ и робить вôдповѣднй студіи та здôймає пляны. Проектъ будовы сеи зелѣзницѣ, выйшовъ зъ иніціятивы самого князя Николая.

Новинки.

— **Именованя.** II. Міністеръ рôльництва вôддавъ управу департаменту рахункового галицкои ц. к. Дирекціи доменъ и лѣсôвъ, совѣтникови рахунковому, Іосифови Гіршберґови, а заразомъ именувавъ ревідента рахункового, Кипріяна Венгриновича, ц. к. совѣтникомъ рахунковымъ при тôйже Дирекціи.

— **Вôдзначенє.** Є. Вел. Цѣсарь надавъ ц. к. управителеви и инспекторови водолѣчничого заведеня въ Криници, Жиґмонтови Соколовскому, въ признаню єго дѣяльности службовои титулъ цѣсарского совѣтника, зъ увôльненємъ вôдъ таксы.

— **Справы особисти.** Є. Ексц. Впреосв. Митрополитъ Сембратовичь выѣхавъ на довшій часъ до Пôдлютого. — Віцепрезидентъ Намѣстництва, п. Лідль, выѣхавъ вчера на кôлька день до Вѣдня.

— **Посломъ до Рады державнои** зъ сѣльскихъ громадъ округа Ярославъ-Чешанôвъ выбраный вчера ґр. Володиславъ Козебродскій, котрый дôставъ въ Ярославѣ 154 въ Чешановѣ 96, разомъ 250 голосôвъ. Контръ-кандидатъ, судія повѣтовый п. Володимиръ Мандичевскій дôставъ въ Ярославѣ 69, въ Чешановѣ 57, разомъ 126 голосôвъ.

— **Рада шкôльна краєва** постановила слѣдуючй книжки выданй „Просвѣтою", зачислити до книжокъ дозволеныхъ на нагороды для молодѣжи шкôлъ народныхъ и до бібліотекъ тыхъ шкôлъ: Байки Павла Свого, выд. III; Перекотиполе, Григорія Квѣтки, выд. II; Сестра, Марка Вовчка, выд. II; Вôдкритє Америки, К. С. зъ пôдъ Белза, выд. II; Ленъ и коноплѣ, И И. выд. II; Звѣрята шкôднй и пожиточнй, выд. II; Дрôбна птиця господарска, выд. II.

— **О. Иванъ Рошкевичь,** приходивъ въ Воронѣ, деканата тысьменицкого, обходивъ оногды 50-лѣтный ювилей священьства и супружества. Еп. Ординаріятъ удѣливъ ювилатови грамоту признаня зъ архієрейскимъ благословенієм̀ъ.

— **Огнѣ.** Въ Игровици, пов. тернопôльского, выбухнувъ 9 с. м. огонь въ домѣ Бѣлоусовои. Причиною була зла конструкція печи. При сильнôмъ вѣтрѣ згорѣло всего 14 домôвъ разомъ зъ будынками господарскими. Шкода выносить бôльше якъ 12.000 зр. При гашеню огню вôдзначились жандармы Старжевскій и Лопушаньскій. — Дня 11 с. м. погорѣли въ Верчанахъ коло Стрыя дворскй будынки економічнй, власнôсть стрыйского купця Шенфельда.

— **Величезнй снѣги** упали минувшои недѣлѣ въ захôднôй Нѣмеччинѣ, надъ горѣшнымъ и середнымъ Реномъ, а также въ горахъ Оденвальдъ, Айфель и Тавнусъ. Такъ само доносять зъ Анґліи о великихъ снѣговыцяхъ въ часѣ лат. Зеленыхъ святъ. Многй стороны въ Валіи покрытй снѣгомъ, а при тôмъ настала небувала студѣнь.

— **Въ Перемышли** ширить ся — якъ доносить Gaz. Przemyska — мѣжь тамошною молодежею шкôльною вôспа.

— **Довгій вѣкъ.** Gazeta Kołomyjska доносить, що въ Коломыи жиє старенькй чоловѣкъ, Самуилъ Стефановичь, що родивъ ся 1799 р. Мавъ вôнъ двохъ сынôвъ и вôсѣмъ доньокъ, зъ котрыхъ дôждавъ ся 29 внукôвъ и 39 правнукôвъ. Потомство єго числить теперь 78 головъ.

— **На приватныхъ зелѣзницяхъ австрійскихъ** буде вже незадовго заведена полосова тарифа, подôбна якъ на зелѣзницяхъ державныхъ. Тарифу сю завели у себе зелѣзницѣ: пôвнôчна цѣсаря Фердинанда, полудньова и пôвнôчно-захôдна. Незадовго одержить зарядъ австрійскихъ шляхôвъ державного товариства зелѣзничого завôзванє, щобы завѣвъ у себе бодай тымчасову тарифу зелѣзницѣ пôвнôчно-захôднои. Що до зелѣзницѣ Кароля Людвика, то зъ взгляду на скоре удержавненє сеи лініи, справа заведеня тарифы полосовои зôйшла на другій плянъ. На всѣхъ же иншихъ зелѣзницяхъ, зъ вымкою лініи Боценъ-Меранъ, реформа ся вже переведена.

Всячина.

— **Задушеный саранчею.** Кôлька днѣвъ тому назадъ, появилась була вѣсть у всѣхъ ґазетахъ, що французского знатока природы Кункеля д'Гернклеръ, котрого правительство французске выслало до Альжіру, щобы вôнъ тамъ на мѣсци розслѣдивъ причину, зъ вôдки беруть ся такъ величезнй роѣ саранчѣ, заѣла саранча на поли. Рѣчь се зовсѣмъ природна, що саранча не могла єго заѣсти и дѣйстно не заѣла, але якъ теперь оказуєсь, она єго задушила. Кункель выбравъ ся бувъ до мѣсцевости Сіді-Ераль, щобы тамъ шукати за яєчками саранчѣ и утомленый вôдъ жары сонця положивъ ся тамъ около 11 годины передъ полуднемъ пôдъ якійсь корчь та й заснувъ. Наразъ, здаєсь, розбудивъ єго шумъ роѣвъ саранчѣ. Роѣ тй летѣли такъ густою хмарою, що вôдъ неи стало темно якъ въ ночи и спадали на землю та присѣли и Кункеля. Кункель видко схопивъ ся, але саранча спадала безустанно на него такою масою, що вôнъ не мôгъ дати собѣ рады зъ нею. Вôнъ боронивъ ся вôдъ неи тымъ, що доптавъ ей ногами, а вôдтакъ пôдпалювавъ и корчь, пôдъ котрымъ спавъ, але то все нѣчого не помагало. Вôнъ кричавъ, але єго нѣхто не чувъ. На конець, видко, утомивъ ся и упавъ на землю, а сарана прикрыла єго такъ грубою верствою, що вôнъ пôдъ нею удушивъ ся. Около третои годины пустилась саранча летѣти дальше. Коли опôсля кôлькохъ людей зъ племени Хамесôвъ выйшло на поле подивитись якои шкоды наробила сарана, застали французского ученого неживого лежачого на величезнôй купѣ неживои саранчѣ. Кункель родивъ ся въ р. 1843 р. въ Парижи и бувъ професоромъ при академіи рôльничôй.

Господарство, промыслъ и торговля.

Торгъ збôжемъ.

22 мая	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	9.25 10.50	8.50 10·—	8.15 10.10	9.25 10.50
Жито	6.80—7.50	6.65—7.10	6.60—7.25	7.——7.60
Ячмѣнь	5.75—6.60	5.25—7.—	5.50—6.30	5.75—7.25
Овесъ	7.25—8.—	7.——7.50	6.85—7.50	7.50—8.25
Горохъ	—.——.—	6.— 10.—	6.— 10.50	6.30—9.75
Выка	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Рѣпакъ	12.5013.50	12.5013 25	12.2513.30	13.—14.—
Хмель	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Конюшина чер.	42.—52.—	41.—48.—	41.—47.—	42.—52.—
Конюшина бѣла	—.——.—	—.——.—	—.——.—	—.——.—
Оковита	15.—15.50	—.——.—	—.——.—	—.——.—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ ôдъ 15·— до 15·50 зл.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 22 мая. Вчерашнй зборы складачѣвъ друкарскихъ, въ котрыхъ взяло участь 2000 осôбъ розвязано. Зôбранй розôйшли ся спокôйно.

Бѣлградъ 22 мая. И вчера панувавъ тутъ повный спокôй, але здає ся лишь длятого, що въ цѣлôмъ мѣстѣ войско ладъ удержує; слѣдно однакожь велике розъяренє въ обохъ таборахъ. Завѣряють на певно, що молодый король не знає нѣчого о выгнаню єго матери. Палату королевску нинѣ отворено. Кôлькохъ арештованыхъ пôдчасъ розрухôвъ, належачихъ до лѣпшихъ клясъ, пущено нинѣ на волю.

Будапештъ, 22 мая. Палата панôвъ и палата послôвъ уконституовали ся. Въ палатѣ послôвъ выбрано пос. Бокроса президентомъ, а Теодора Андрашого віцепрезидентомъ. На внесенє президента ухвалено поставити справу реформы адміністраційнои на порядокъ дневный дня 29 с. м.

Лісбона, 22 мая. Позаякъ місія Серпа-Піментеля, утворити новый кабінетъ, не удала ся, поручивъ король ту місію д'Абре де Сузѣ.

Атины, 22 мая. Правительство поручило всѣмъ представителямъ заграничнымъ повѣдомити свои правительства, що на Корфу настали вже нормальнй вôдносины. Италіяньскій посолъ Остіяні телеґрафувавъ заразъ о тôмъ свому правительству. Наслѣдникъ престола має сими днями выѣхати до Берлина.

Вôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.